

Gerçek usulden basit usule geçiş

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	38418978-120[46-14/25]-87
Tarih	28.01.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ANKARA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

SÜRELİ

Sayı : 38418978-120[46-14/25]-87

28/01/2015

Konu : Gerçek usulden basit usule geçiş

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 04.07.2011 tarihinde % 50 ortaklık payı ile ticari taksi aldığınız, ortağınızın başkaca ticari taksileri olması dolayısıyla basit usulden yararlanamadığınız ve gerçek usulde mükellefiyet kaydınızın açıldığı, aracın ortağınıza ait olan % 50 hissesini de 16.08.2013 tarihinde satın alarak ortaklığınızı sona erdirdiğiniz ancak mükellefiyetinizin devam ettiğini belirterek, 2013-2014 yılında Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerinde belirtilen şartları taşımanız nedeniyle 2015 yılında basit usule geçmek istediğinizi ve geçiş işlemlerinde hangi yolu takip etmeniz gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra, ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esas) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 46 ncı maddesinde;

"47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur.

...

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında 47 nci maddede yazılı yıllık kira bedeli ve 48 inci maddede yazılı iş hacmi ölçüleri toplu olarak, diğer şartlar ortakların her biri için ayrı ayrı aranır. **Ortaklarından birisi gerçek usule göre gelir vergisine tabi bulunan ortaklıklarda, diğer ortakların ticari kazancı da gerçek usulde tespit olunur.** Adi ortaklık halinde çalışanlardan aynı zamanda diğer şahsi bir işle de iştigal edenlerin gerçek veya basit usulden hangisine göre vergilendirileceği, 47 nci maddenin 2 numaralı bendi ile 48 inci maddede yer alan ölçülerden şahsi işine ait olanlara, ortaklıklardan hissesine düşen miktarların eklenmesi suretiyle tespit olunur. Şahsi işin mevcut olmaması halinde, muhtelif ortaklıklardaki hisselerin toplanması ile yetinilir.

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük 15.06.2012) Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarını haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47 nci maddede yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48 inci maddede yazılı hadlerden düşük olanlar, yazılı talepleri üzerine bu şartın gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçebilirler. İşin eş ve çocuklara devri halinde iş hacminin hesabında devirden önceki süreler de dikkate alınır. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit edilenler hiçbir suretle basit usulde vergilendirilmezler.

..." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca aynı Kanunun 47 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde ise;

"Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozmadır. Ölüm halinde iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamlarına bakılmaz.)

..." hükümlerine yer verilmiştir.

Gerçek usulden basit usule geçiş ile ilgili ayrıntılı açıklamalar, 27.07.2012 tarihli ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 18/12/2013 tarihli ve 93 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde yapılmıştır.

93 Seri No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde; "Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları topluca taşıyan ve arka arkaya son iki yıl alış, satış ve/veya hâsılat tutarlarının her biri aynı Kanunun 48 inci maddesinde yazılı hadlerden düşük olan gerçek usule tabi mükellefler, bu şartın gerçekleşmesini izleyen yılın Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar yazılı olarak bağlı bulundukları vergi dairesine başvurmaları halinde basit usulde vergilendirmeye geçebileceklerdir.

Söz konusu mükelleflerin, anılan Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen faaliyetlerde bulunmaması ve diğer şartları da topluca taşımaları gerekmektedir." açıklamasına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar uyarınca, 2013 döneminde (01.01.2013- 16.08.2013 tarihleri arasında %50 hisse ile ortak olduğunuz ortaklıktan hissenize düşen alış, satış ve / veya hasılat tutarı ile ortaklık faaliyetinin sona erdiği 16.08.2013-31.12.2013 tarihine kadar geçen sürede elde ettiğiniz alış, satış ve / veya hasılat tutarı toplamı) ve 2014 döneminde elde ettiğiniz alış, satış ve / veya hasılat tutarlarınızın Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan ilgili yıl hadlerinin altında olması, diğer şartları da toplu taşımanız ve **2015 yılının Ocak ayının başından otuz birinci günü akşamına kadar yazılı olarak bağlı bulunduğunuz vergi dairesine başvurmanız halinde 01.01.2015 tarihinden itibaren basit usule geçmeniz mümkün bulunmaktadır.**

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026